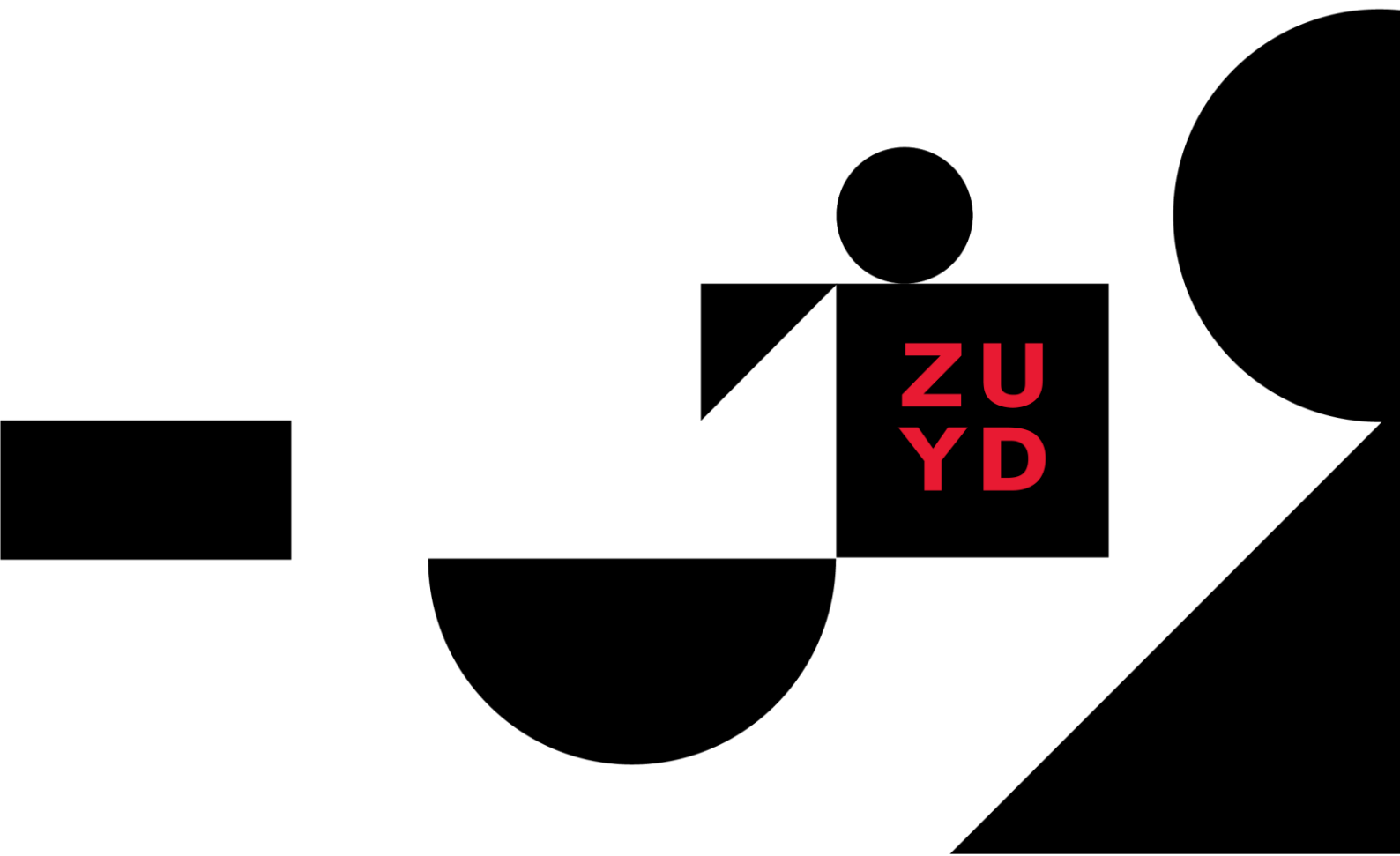

Verslag Ontwikkelgesprek HBO-Rechten Zuyd Hogeschool

16 januari 2026

Inleiding

Tijdens het ontwikkelgesprek met de opleiding HBO-Rechten van Zuyd Hogeschool is gereflecteerd op twee centrale thema's:

1. **Transparantie en navolbaarheid van de beoordeling in het afstudeerjaar**, waarbij de vraag centraal stond hoe de opleiding het beoordelingsproces inzichtelijker kan maken zonder het professionele beoordelingsvermogen van examinatoren te verliezen.
2. **De positionering van AI binnen het curriculum**, met aandacht voor innovatie, veiligheid en duurzaamheid in de ontwikkeling van digitale vaardigheden.

Het gesprek vond plaats tussen vertegenwoordigers van de opleiding en leden van het panel.

1. Transparantie en navolbaarheid van de afstudeerbeoordeling

Het panel heeft geconstateerd dat de beoordeling van afstudeerwerken tot voor kort bestond uit een combinatie van een alfanumerieke beoordeling per competentie (G/V) en een numeriek eindcijfer. Hoewel deze combinatie in de praktijk functioneert, blijkt de relatie tussen beide voor externe lezers onvoldoende inzichtelijk. Een voorbeeld dat het panel aanhaalde was dat een combinatie van oordelen zoals GGGV soms uitmondt in een hoger eindcijfer dan GGGG, terwijl dat zonder verdere toelichting niet logisch te verklaren is.

De opleiding erkent dat dit verwarring kan opleveren en geeft aan dat het afstudeerjaar inmiddels is herzien en er een nieuwe rubric is ontwikkeld in samenwerking met het docententeam. Deze rubric is besproken binnen het team en wordt ook gedeeld met studenten. Hoewel er intern geen signalen van onvrede waren en er geen formele klachten of procedures zijn geweest, ziet de opleiding dat een duidelijk narratief bij de eindbeoordeling noodzakelijk is. Een expliciete toelichting op de totstandkoming van het cijfer, bijvoorbeeld tijdens het eindgesprek of in het schriftelijk beoordelingsverslag, kan bijdragen aan een beter begrip van de beoordelingslogica. In het nieuwe afstudeerjaar is dit ondervangen.

Panelleden benadrukken dat situaties waarin beoordelaars niet betrokken zijn bij de begeleiding, zoals bij het nieuwe afstuderen het geval is, vragen om een nog helderder en objectiever onderbouwde beoordeling. Dit maakt het waardevol om in zulke gevallen nog meer gebruik te maken van extra maatregelen zoals schaduwbeoordelingen, gezamenlijke kalibratiesessies of het bespreken van eerdere afstudeerwerken om tot consistentie te komen. Ook wijzen zij op voorbeelden binnen de instelling waar beoordelingsmodellen met meerdere (onafhankelijke) beoordelaars worden gebruikt, wat de transparantie en betrouwbaarheid kan vergroten.

De opleiding staat positief tegenover deze suggesties.

2. Positie van AI binnen het curriculum

Daarnaast is uitgebreid gesproken over de manier waarop de opleiding de snelle ontwikkelingen op het gebied van AI een plaats wil geven binnen het curriculum. De

centrale vraag was hoe de opleiding zicht kan houden op innovaties voor de komende jaren, zonder daarbij stabiliteit, kwaliteit en veiligheid uit het oog te verliezen.

De opleiding ziet AI niet als een bedreiging, maar als een kans voor onderwijsvernieuwing. Binnen de bredere kaders van de instelling wordt al geëxperimenteerd met AI-toepassingen in onderwijs en beoordeling. Tegelijkertijd wordt erkend dat er behoefte is aan een samenhangende visie op digitale kennis en vaardigheden, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen algemene digitale vaardigheden, beroepsspecifieke digitale competenties en de inzet van AI in de juridische beroepspraktijk. In veel opleidingen blijft dit onderscheid onderbelicht, vaak afhankelijk van enkele voortrekkers. Een integrale, curriculumdekkende visie kan helpen om AI op een duurzame manier te verankeren.

Panelleden geven aan dat juridische domeinen, zoals het bestuursrecht, al sterk technologisch gedreven zijn. Door hier expliciet op aan te sluiten kan de opleiding zich onderscheiden met een toekomstgerichte en praktijkrelevante invulling van digitale en AI-vaardigheden. Ook wordt in het gesprek gewezen op de noodzaak van veilige en verantwoorde toepassing van AI-tools, bijvoorbeeld door gebruik te maken van afgeschermdes omgevingen, zoals binnen sommige andere instellingen gebeurt.